

PHA 204 EPİ-PALEOLİTİK DÖNEMDE ANADOLU-YAKINDOĞU ARKEOLOJİSİ

KONU 2: LEVANT BÖLGESİ EPİ-PALEOLİTİK DÖNEM KÜLTÜR

KOMPLEKSLERİ

- **Kebaran**

Filistin'de Carmel Dağı'nda El-Kebarah mağarasından tanımlanmıştır. Ancak, güney Ürdün'de erken *Hamran* toplulukları ile temsil edilir. *Kebaran* Yakındoğu'da Epi-paleolitik Dönem'in ilk evresini teşkil eder. En eski evresi *Proto-Kebaran* olarak da adlandırılır. *Kebaran* boyunca iklim soğuk ve kuraktır. Bu kompleksler genellikle Levant'da Akdeniz kıyı şeridi yerleşmeleri şeklinde karşımıza çıkar. Ancak, iklimin soğuk olmasından ötürü yerleşimler genellikle vadi boylarınca da konuşlanmıştır. *Kebaran* kültür yerleşimlerinde mikrolitlerin oranı tüm yontmataş endüstri içinde %80 ya da %90'ı bulmaktadır. Mikrolitler genellikle dik düzeltilidirler.

Kebarah uçları olarak bilinen ve dipleri eğik budanmış devrik sırtlı dilgicikler, bu kültürün karakteristik aletlerindendir. *Kebaran* kompleksi erken ve geç *Kebaran* olmak üzere ikiye ayrılır. Bu ayırımın nedeni, alet kategorilerindeki değişimden kaynaklanmaktadır.

- **Geometrik Kebaran**

Bu kültür kompleksi Mushabi XIV ve Hayonim Mağarası'nda *Natufian* kültür katlaşımının hemen altından oldukça iyi tanımlanmıştır. Güney Ürdün'de orta, geç ve son *Hamran* toplulukları ile temsil edilirler. Geometrik *Kebaran*, *Mushabian* ile çağdaş tarihler vermiştir. Bu dönemde dünya ikliminde ılımanlaşmaya doğru bir eğilim vardır. Dolayısıyla Akdeniz kıyısından içerilere doğru bir yayılma da söz konusu olmuştur. Tipik yerleşim

yerlerine güney Sina'dan Suriye'ye kadar olan alanda rastlanır. Literatürdeki eski isimlendirmesi "Geometrik *Kebaran A*" olarak karşımıza çıkar.

Teknolojik açıdan dilgi ve dilgicik üretimi, genellikle tek vurma düzlemli çekirdeklerden yapılan çıkarımlarla gerçekleştirilmiştir. Bu kültürün en karakteristik yontmataş elemanı "trapez-dikdörtgen" tipolojisindeki mikrolitlerdir ki bunlar, tüm mikrolitik yontmataş elemanların yaklaşık %50'sini oluşturur. Bunlar hem dilgicikler hem de dilgilerden üretilmişlerdir. Mikrolitlerin retiminde "*krukowski* mikroburini" tekniği de kullanılmıştır.

Yararlanılan Kaynaklar:

- ✓ Metin Kartal, 2009, Türkiye'de Epi-paleolitik Dönem: Son Avcı-Toplayıcılar